

Rakamlarla Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Ödemeler Dengesi İstatistikleri | Eylül 2022

Son Güncelleme: 15 Kasım 2022

İÇİNDEKİLER

1

Yönetici Özeti

2

Yerel Trendler

3

Küresel Trendler

4

Ek Tablolar

1 Rakamlarla UDY: Ödemeler Dengesi İstatistikleri | Eylül 2022

Yönetici Özeti

Yerel Trendler

- 2022'nin ilk üç çeyreğinde, Türkiye, **yabancı uyruklulara gayrimenkul satışı** yoluyla 4,8 milyar dolar ve **yatırım sermayesi** girişleriyle 4,7 milyar dolar, borçlanma araçları vasıtasıyla 0,3 milyar dolar değerinde Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) girişi kaydetti. Yatırım tasfiyelerinin UDY girişlerini 0,5 milyar dolar değerinde aşağı yönde etkilemesiyle, **ilk üç çeyrekteki toplam UDY girişi, 2021'in aynı dönemine göre %5,2'lik bir düşüşle 9,3 milyar dolar** olarak kaydedildi.
- 2022'nin ilk üç çeyreğinde en çok sermaye yatırımı alan üç sektör **finans, toptan ve perakende ticaret ve gıda imalatı** olarak sıralandı.
- Finans**, ilk dokuz ayda Türkiye'ye gelen sermaye yatırımlarının %35'ini oluşturdu. Finansla ilgili yatırım girişi **bankacılık** sektöründen kaynaklandı. Bankacılık ile ilgili toplam yatırımın hacmi 1,5 milyar dolar Kasım ayında gerçekleştirilen geçmişe dönük veri revizyonları sonrasında, 1 milyar doların Mayıs ayında kaydedildiği görüldü.
- Aynı veri revizyonu ile **İspanya**, yılın ilk dokuz ayındaki sermaye girişlerinden %33'lük bir pay alarak Türkiye'nin en büyük UDY kaynağı olarak öne çıktı. İspanya'yı **İsviçre ve Hollanda** takip etti.

Küresel Trendler

- Güncel UNCTAD verilerine göre, 2022'nin ikinci çeyreğindeki küresel UDY akışlarının ilk çeyreğe göre %31 düşüşle 357 milyar dolar olarak kaydedilmesi bekleniyor. Bu düşüşe rağmen, ilk çeyrekte kaydedilen güçlü büyüme ivmesi nedeniyle, 2022'nin ilk yarısındaki toplam UDY'de %14 artış bekleniyor.
- Sıfırdan yatırım (greenfield) proje duyurularının değeri, 2022'nin ikinci çeyreğinde sınırlı bir artış gösterse de 2022'nin birinci ve üçüncü çeyreklerinde 2021 seviyesinde yatay bir seyir izledi.
- 2022'nin ilk üç çeyreğinde uluslararası proje finansman anlaşmalarının ve sınır ötesi birleşme ve satın almaların toplam değeri azalma eğilimi gösteriyor.

İÇİNDEKİLER

1

Yönetici Özeti

2

Yerel Trendler

3

Küresel Trendler

4

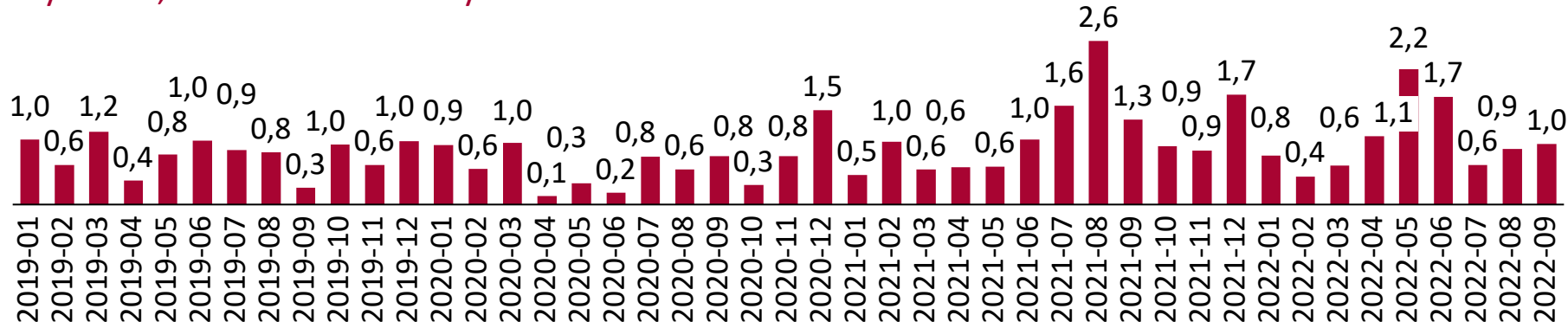
Ek Tablolar

2 2022'nin ilk üç çeyreğindeki UDY girişleri, 2021'in aynı dönemine göre %5,2 düşüşle, 9,3 milyar dolar olarak gerçekleşti

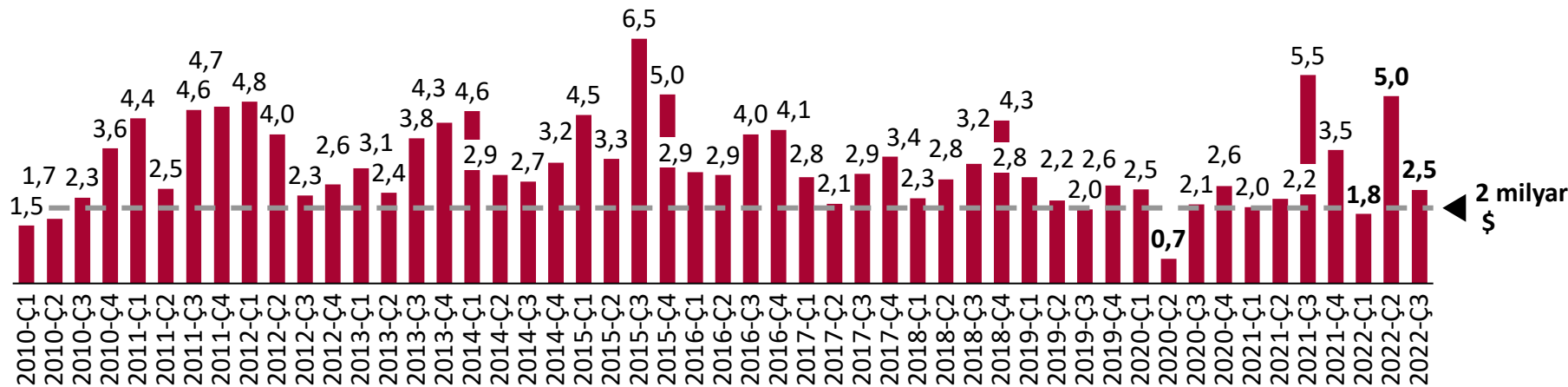
Türkiye'ye gerçekleşen UDY girişleri, milyar \$

Öne çıkan noktalar

Aylık veri, 2019 Ocak - 2022 Eylül

Çeyreklik veri, 2010 Ç1 - 2022 Ç3

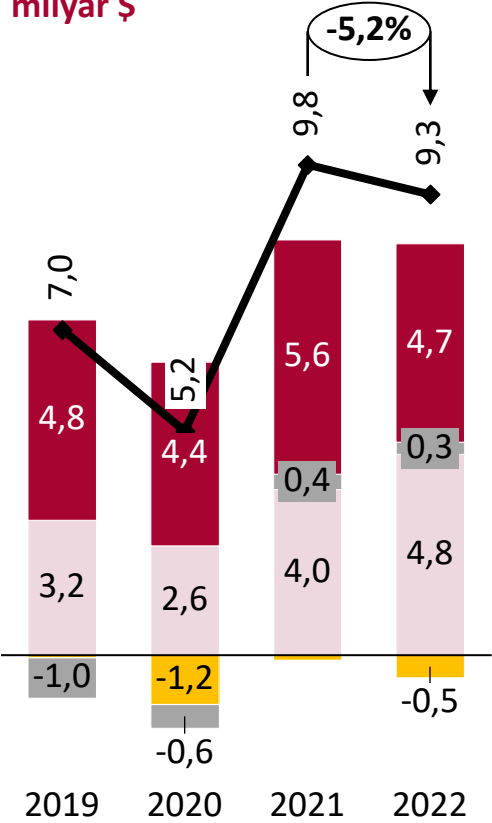
2022 yılının ilk çeyreği, 2020'nin ikinci çeyreğinden sonra, en az Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) girişi gerçekleşen çeyreklerden biri olmuştur. 2022 yılının ikinci çeyreğinde UDY girişlerinin toplam değeri, ilk çeyrekteki yavaş seyre kıyasla ivme kazanarak, 5,0 milyar dolar olarak kaydedildi. **2022'nin üçüncü çeyreğindeki UDY girişleri 2,5 milyar dolara ulaşırken 2021 yılındaki çeyreklik dönem ortalamasının %25 altında kaldı.**

Yılın ilk dokuz ayı boyunca Türkiye'ye gelen UDY, 2021 yılının aynı dönemine göre %5,2 düşüşle toplam 9,3 milyar dolar olarak gerçekleşti.

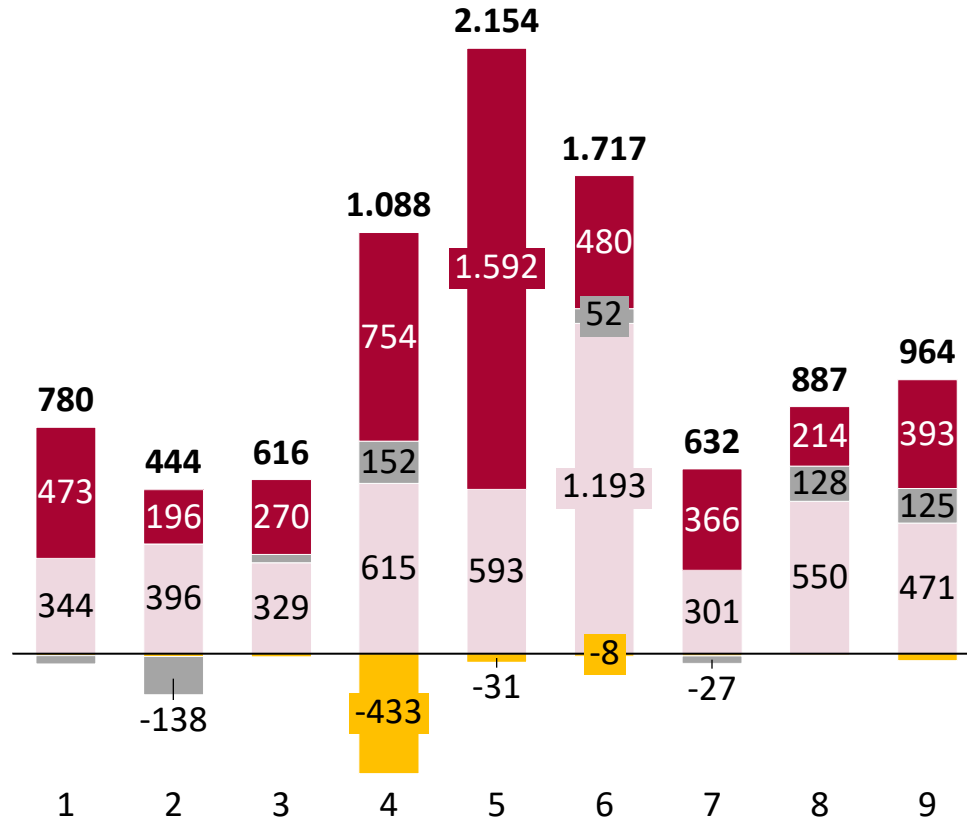
2 2022'nin ilk üç çeyreğinde yatırım sermayesi girişleri 4,7 milyar dolar olurken, gayrimenkul alımları 4,8 milyar dolar katkı sağladı

Türkiye'ye gerçekleşen UDY girişlerinin dağılımı

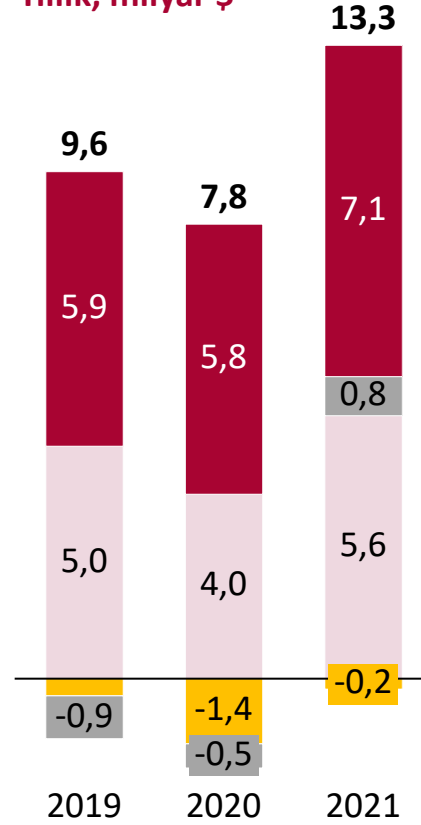
Her yılın ilk dokuz ayı,
milyar \$

2022 aylık, milyon \$

Yıllık, milyar \$

Öne çıkan noktalar

2022'nin ilk üç çeyreğinde, Türkiye, **yabancı uyruklulara gayrimenkul satışı yoluyla 4,8 milyar dolar** ve **yatırım sermayesi girişleriyle 4,7 milyar dolar**, borçlanma araçları vasıtasıyla 0,3 milyar dolar değerinde UDY girişi kaydetti. Yatırım tasfiyelerinin UDY girişlerini 0,5 milyar dolar değerinde aşağı yönde etkilemesiyle, ilk üç çeyrekteki toplam UDY girişi 9,3 milyar dolar olarak kaydedildi.

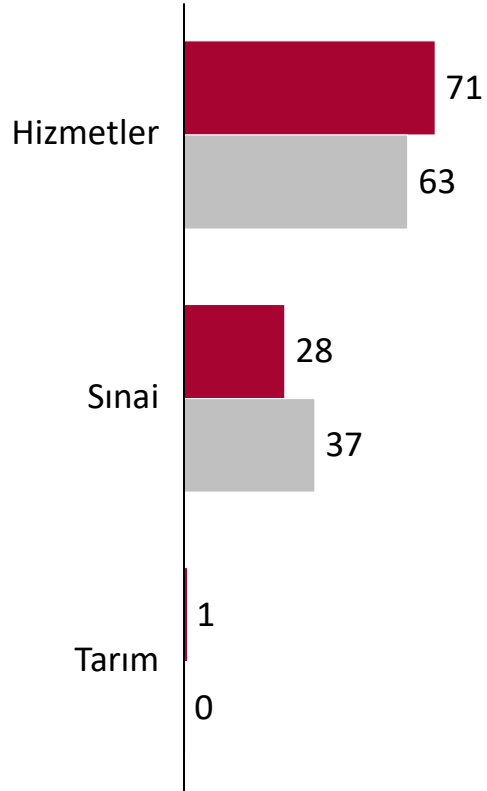
Gayrimenkul satışları, ilk dokuz aydaki toplam UDY girişlerinin %51,6'sını oluşturdu.

Yatırım sermayesi girişi Tasfiye Borçlanma araçları* Net gayrimenkul Toplam

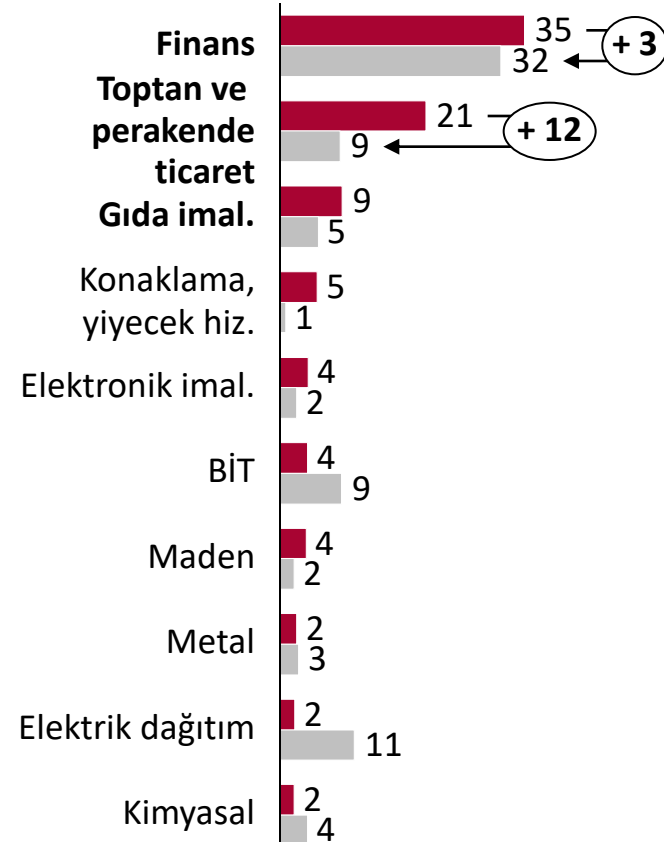
2 Revize edilen verilere göre finans, 2022 yılının ilk üç çeyreğinde Türkiye'ye gelen sermaye yatırımlarının %35'ini oluşturdu

Yatırım sermayesi şeklinde Türkiye'ye gelen UDY'nin sektörel dağılımı

Ana sektörlere göre dağılım, 2022 ilk dokuz ay, %

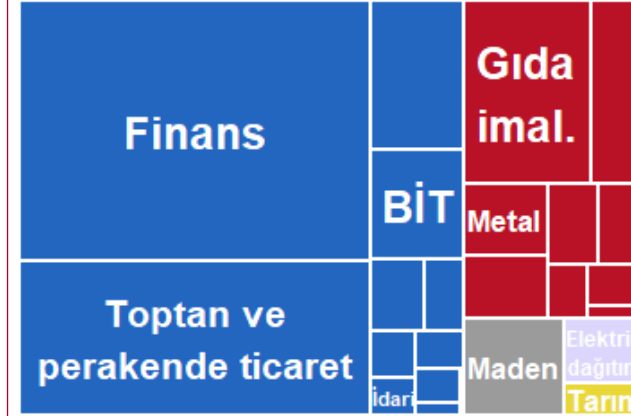

2022'nin ilk dokuz ayındaki ilk 10 sektör, %

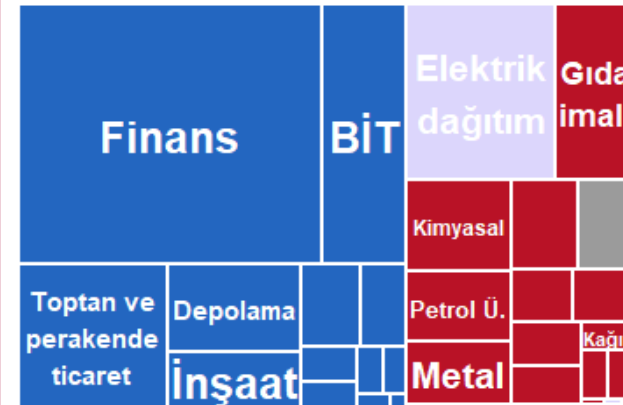

■ 2022 ilk dokuz ay ■ 2002-2021 kümülatif

Treemap - 2022 ilk dokuz ay

Treemap - 2002-2021 kümülatif

Öne çıkan noktalar

2022'nin ilk üç çeyreğinde en çok sermaye yatırımı alan üç sektör **finans, toptan ve perakende ticaret ve gıda imalatı** olarak sıralandı.

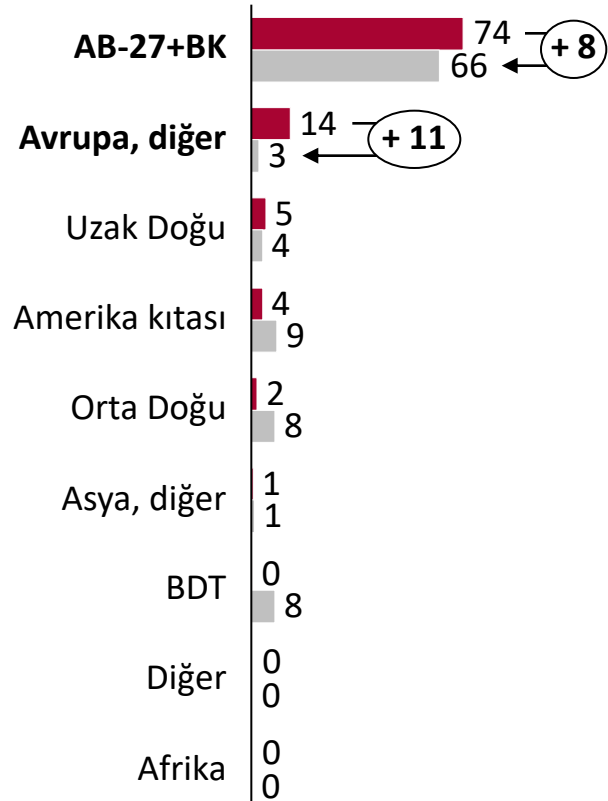
Finans, ilk dokuz ayda Türkiye'ye gelen sermaye yatırımlarının %35'ini oluşturdu.

Finansla ilgili yatırım girişi **bankacılık** sektöründen kaynaklandı. Bankacılık ile ilgili toplam yatırımın hacmi 1,5 milyar dolup Kasım ayında gerçekleştirilen geçmişe dönük veri revizyonları sonrasında, 1 milyar doların Mayıs ayında kaydedildiği görüldü.

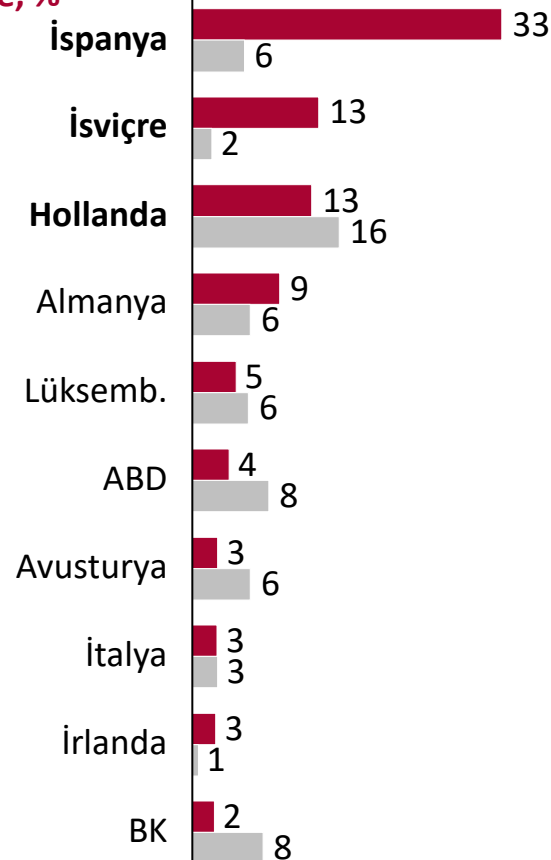
2 Revize edilen verilere göre İspanya, 2022'nin ilk üç çeyreğinde Türkiye'ye gelen uluslararası yatırım sermayesinin %33'ünü oluşturdu

Yatırım sermayesi şeklinde Türkiye'ye gelen UDY'nin coğrafi dağılımı

Bölgesel dağılım, 2022 ilk dokuz ay, %

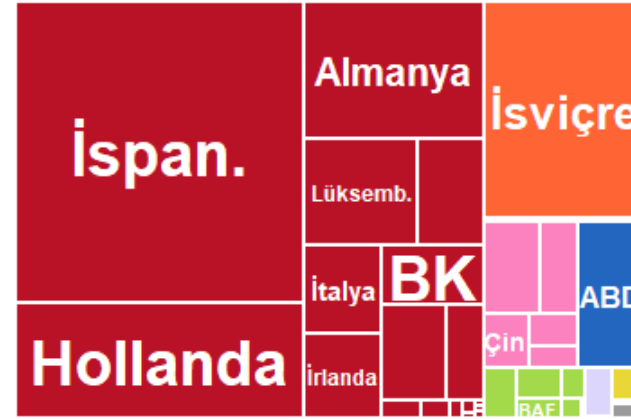

2022'nin ilk dokuz ayındaki ilk 10 yatırımcı ülke, %

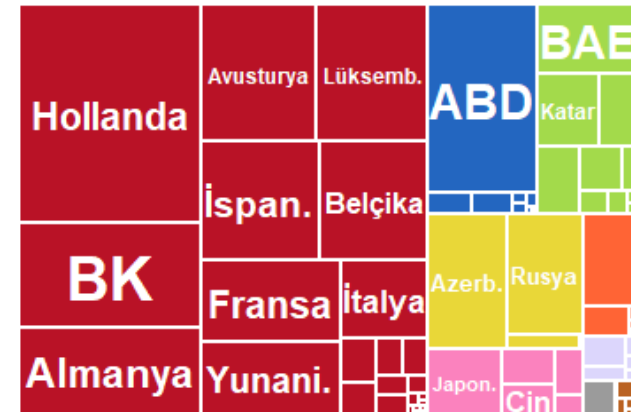

■ 2022 ilk dokuz ay ■ 2002-2021 kümülatif

Treemap - 2022 ilk dokuz ay

Treemap - 2002-2021 kümülatif

Öne çıkan noktalar

2022'nin ilk dokuz ayında **AB ülkeleri ve BK**, çoğunluk paya (%74) sahip olmaya devam ederken **diğer Avrupa ülkelerinden** gerçekleşen girişlerdeki artış (%3'ten %14'e) dikkat çekiciydi. Bu artışta İsviçre'den gelen yatırımlar önemli bir rol oynadı.

İspanya, yılın ilk dokuz ayındaki sermaye girişlerinden %33'lük bir pay olarak Türkiye'nin en büyük UDY kaynağı olarak öne çıktı. İspanya'yı **İsviçre ve Hollanda** takip etti.

İÇİNDEKİLER

1

Yönetici Özeti

2

Yerel Trendler

3

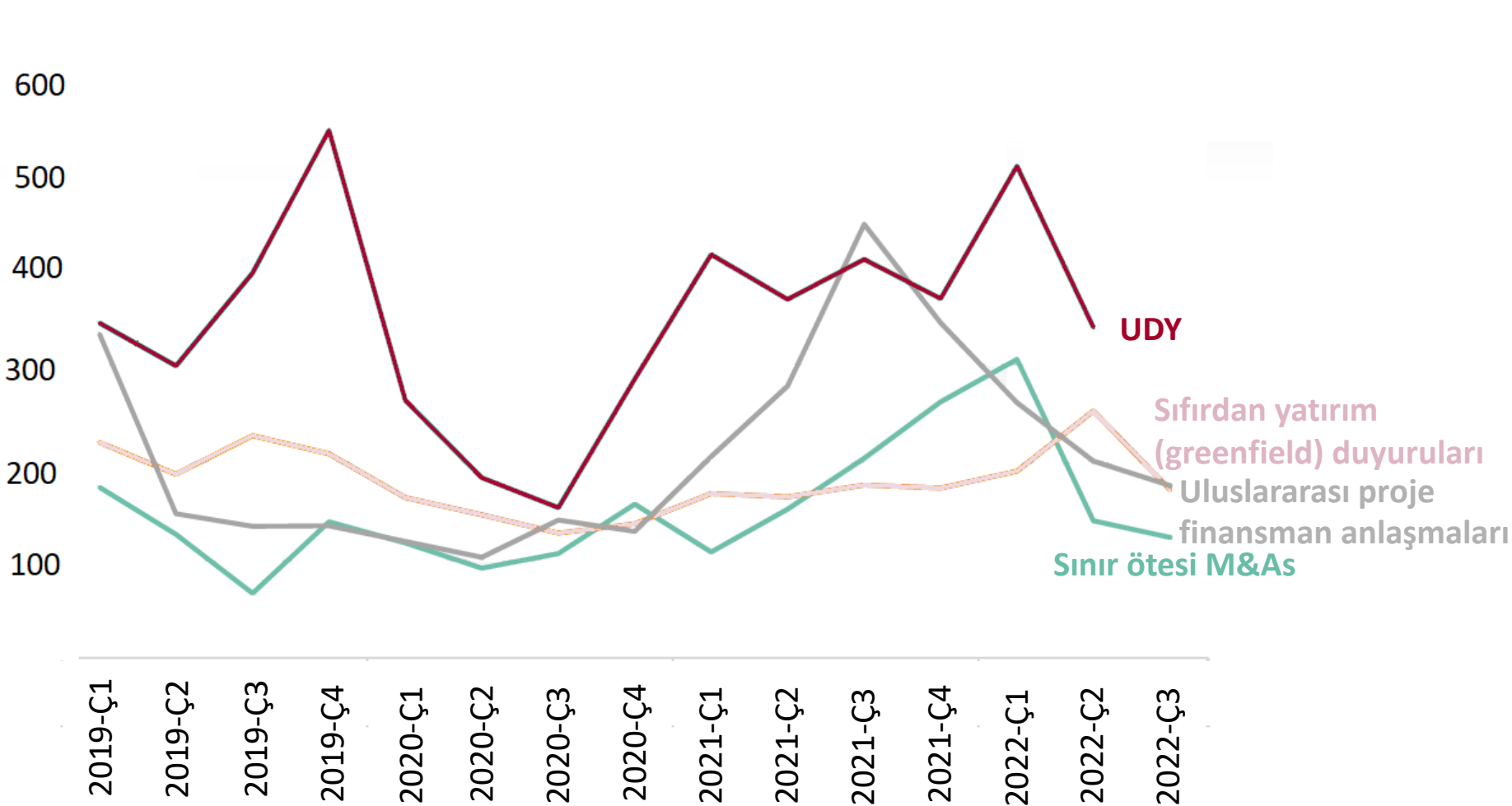
Küresel Trendler

4

Ek Tablolar

3 Küresel UDY, düşüş eğilimi gösteriyor

Küresel yatırım eğilimleri, milyar \$, 2019 Ç1 - 2022 Ç3

Öne çıkan noktalar

2022'nin ikinci çeyreğindeki küresel UDY akışlarının ilk çeyreğe göre %31 düşüşle 357 milyar dolar olarak kaydedilmesi bekleniyor. Bu düşüşe rağmen, ilk çeyrekte kaydedilen güçlü büyüme ivmesi nedeniyle, 2022'nin ilk yarısındaki toplam UDY'de %14 artış bekleniyor.

Sıfırdan yatırım (greenfield) proje duyurularının değeri, 2022'nin ikinci çeyreğinde sınırlı bir artış gösterse de 2022'nin birinci ve üçüncü çeyreklerinde 2021 seviyesinde yatay bir seyir izledi.

2022'nin ilk üç çeyreğinde uluslararası proje finansman anlaşmalarının ve sınır ötesi birleşme ve satın almaların toplam değeri azalma eğilimi gösteriyor.

İÇİNDEKİLER

1

Yönetici Özeti

2

Yerel Trendler

3

Küresel Trendler

4

Ek Tablolar

4 Ek Tablolar

* 2022 yılının ilk 9 ayı itibarıyla

Türkiye'ye gelen UDY'nin toplam hacmi, milyon \$

	Yıllık veri												Aylık veri (İlk 9 ay)	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021	2022
Türkiye'ye gelen UDY girişleri	9099	16182	13744	13563	13337	19263	13835	11190	12505	9573	7831	13323	9788	9282
UDY <u>sermaye</u> girişi	6256	16136	10761	10523	8632	12181	7579	7401	6699	5881	5791	7098	5585	4738
Net gayrimenkul	2494	2013	2636	3049	4321	4156	3890	4643	5915	4979	3954	5634	3954	4792
Diğer	349	-1967	347	-9	384	2926	2366	-854	-109	-1287	-1914	591	249	-248

Partner ülke ve sektörlere göre Türkiye'ye gelen UDY sermaye girişleri, milyon \$

Partner ülke

Sıra*	Ülke	Yıllık veri			Aylık veri (İlk 9 ay)	
		2019	2020	2021	2021	2022
1	İspanya	215	87	58	33	1561
2	İsviçre	264	162	521	336	636
3	Hollanda	1169	598	749	565	601
4	Almanya	467	287	479	328	441
5	Lüksemb.	135	425	368	357	220

Sektör

Sıra*	Sektör	Yıllık veri			Aylık veri (İlk 9 ay)	
		2019	2020	2021	2021	2022
1	Finans	900	1400	177	151	1654
2	Toptan ve perakende ticaret	892	804	3392	2983	987
3	Gıda imal.	229	137	158	99	422
4	Konaklama, yiyecek hiz.	117	77	115	52	252
5	Elektronik imal.	215	27	205	168	191

YASED Rakamlarla UDY Bülteni

İLETİŞİM

Ayşegül DÜŞÜNDERE
Ekonomi Araştırmaları Direktörü, YASED
aysegul.dusundere@yased.org.tr

Resmi Ödemeler Dengesi İstatistiklerinin aylık olarak açıklanmasını takiben, Rakamlarla UDY bülteni hazırlanarak YASED web sitesi üzerinden paydaşlara duyurulmaktadır. Raporla, Türkiye'ye gelen UDY'nin mevcut durumu, sektörel ve coğrafi dağılım ve küresel eğilimler de dikkate alınarak değerlendirilmektedir.

Yasal Uyarı: Raporlarda yer alan analizlerden elde edilen sonuçlar, raporların hazırlanma döneminde mevcut olan bilgilere dayanmakta olup, takip eden dönemlerde yapılacak değerlendirmelere dayanak teşkil etmemektedir. Raporlarda yer alan hiçbir beyan ve tahmin, YASED'in bilgi ve deneyime dayalı olarak gelecekte beklenen ekonomik değerler ve sonuçlar hakkındaki görüşlerini temsil etmemektedir. Bu raporlarda yer alan bilgiler, finansal ve/veya ekonomik tavsiye ve/veya profesyonel nitelikte veya başka herhangi bir şekilde tavsiye teşkil ettiği şeklinde yorumlanamaz. YASED, bu raporlar boyunca sağlanan herhangi bir beyan ve/veya tahminin kullanılması, alıntılanması veya atıfta bulunulmasından kaynaklanan veya bunlarla ilgili herhangi bir kayıp veya zarardan sorumlu değildir. Raporların fikri mülkiyet ve diğer mülkiyet hakları YASED'e ait olup, bu raporlara ilişkin tüm haklar açıkça belirtilmedikçe saklıdır.